

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. нов.
Корто пошт. шлях. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполудням
Рухомі не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в кресло 5-00 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зима адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ГАРНІ ВРОЖАІ з'являються в біжучому році.

Не забудьте

тому забезпечити збіжжя і паші від огню в
Т-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Войовничість без воєнної спроможности.

Львів, 24. серпня 1929.

На далекому китайсько-радянському погра-
ниччю чим далі, тим дужче розпалюється заграва
воєнної пожежі. На території цілого Радянсько-
го Союзу йде рівночасно велика агітаційна кам-
панія проти китайських та інших світових імпе-
ріалістів під гаслом: „Пролетарі СРСР і Китаю і
цілого світу дадуть належну відсіч зазіханням
капіталістичних гієн на Рад. Союз“. Результатом
тієї кампанії в кожному окремому випадку такі
викликані постанови, як ось слідуюча: „Вчора
на всіх китайських підприємствах відбулися мітін-
ги протесту проти дій китайських генералів та
Міогвардійців. Робітники звертаються до Рад-
янської ради з заявами про свою готовність кожної
хвилини стати до лав червоної армії. У відповідь
на бандитські наскоки робітники обіцяють ще
більше підсилити індустріалізацію та обороно-
спроможність країни“. („Прол. Правда“ з 21.
серпня). Далі оголошує радянська преса вже й
списки добровольців, що зголосилися до армії
для війни з китайцями.

Попри такі крикливі справи находимо в тій
пресі ще й інші, теж крикливі, як справу хлібо-
агитації, осінньої посівної кампанії, позички для
індустріалізації, а тільки десь там у сутінку при-
криті газети стрічаємо, як напр. у „Пролетар-
ській Правді“, такий вимовний заголовок: „Со-
робкоб починає видавати булку“. Під заголо-
вом читаємо не менше вимовну замітку такого
кмісту: „З 19. серпня ц. р. Соробкоб починає ви-
давати булку замість разового хліба для потреб
людности. Кожних два тижні випікатимуть булку
в розмірі трьох повних денних норм. В серпні
булку видаватимуть за талонами чч. 163, 168 і
173. За тими талонами дозволяється видавати
хліб на передодні терміну талонів, а також про-
тягом дальших за цим терміном двох днів. На-
приклад за талоном 163 білий хліб видаватимуть
19, 20, 21. і 22. серпня. За талоном 168 — 24.,
25., 26. і 27. серпня. Доставляти булку з пекарень
до крамниць будуть з таким розрахунком, щоб
кожний споживач зміг протягом 4-ох днів вико-
ристати свої талони. Такий чотириденний термін
використання талонів введено для того, щоб не
було черги, а також, щоб споживачі могли ді-
ставити хліб за нормальними умовами. Порядок
видачі разового хліба залишається такий, як був.
Жодних пільгових днів для видачі разового хлі-
ба не буде. Кожний хто-небудь із споживачів від-
мовляється від булки, він має змогу дістати на такі
талони звичайний чорний хліб“. („Прол. Прав-
да“ з 16. серпня 1929).

Такий стан у Києві, такий і в інших містах.
Кто хто уважно простудіює шойно зачитовану
німітку про білий хліб, зможе собі дуже добре
уявляти ту економічну базу, на якій СРСР
веде війну з Китаєм і на якій тепер так ін-
тенсивно до неї підготовляється, мобілізуючи
всіх воєнних пілєй перш за все приладну опіцію
шай-держави. Воєнний запал і завзяття, як ба-
гато, стоять там у яскравій суперечности з еко-
номічними відносинами.

Однак не тільки на тих ділянках панує у
СРСР крихітка дисгармонія, бо її видно ще й на
іншому полі, а саме: в самій такі комуністичній
парті. Богато клопоту має теперішній диктатор
т. зв. всесоюзної ком. партії і рівночасно дикта-
тор СРСР Сталін з Троцьким, потім з головою
Комінтерну Зіновєвом, далі знов з Троцьким і
Каменєвом, але всіх їх він таки переміг, дарма,
що партія внутрішньо сильно ослабла. Тепер,
коли Троцький на вигнанні, а Зіновєв і Каменєв
показали, що значити уявляються перед Ста-
ліном, прийшов на чергу долий есеїст, а саме:

Бухарін. І його взявся Сталін нищити так само,
як усіх попередників, що попали в його неласку.
Бухарін, як відомо, займав був у Комінтерні ста-
новнище заїжджаного Зіновєва та розвивав у
тій установі живу діяльність „глобальних“ ро-
мірів, як пристало Комінтернові. Та останніми
часами почав Бухарін „помилятися“ до той міри,
що зійшов, на думку Стадіна, на праві дрібно-
буржуазні позиції. Вкінці дійшло до того, що
Центр. Комітет Всесоюзної Компартії відкинув
Бухаріна з Комінтерну постановою з дня 23.
квітня ц. р., про що повідомив Комінтерн. У Ко-
мінтерні якось довго розважали над цією поста-
новкою, бо вирішили її аж у серпні теж окремою
комінтернською постановою з 10. серпня ц. р.,
опублікованою в радянській пресі 21. серпня.

В постанові Комінтерну читаємо, що „ще
перед б. конгресом комун. інтернаціоналу в тов.
Бухаріна позначилися розходження з генераль-
ною політичною лінією ВКП(б), що оформилося
в процесі боротьби тов. Бухаріна та його одно-
думців проти політики партії в особливу опору-
тистичну платформу, по суті — платформу
правого ухилу“. А що з тієї платформи Бухарін
досі не уступив, то пленум ВКП(б) Комітету Ко-
мінтерну, „підтверджуючи постанову об'єднаного
пленуму ЦК і ЦКК (центр. контрольн. комісії)
ВКП(б) про зняття тов. Бухаріна з роботи в Ко-
мінтерні, ухвалив звільнити його від поста члена
президії Комінтерну“.

Таким чином Бухарін у Комінтерні заїжджа-
ваний. При тім не треба забувати, що Бухарін є
одним з найвидатніших теоретиків більшовиць-
кого комунізму. Але не зважаючи на те, опинив-
ся на „чорній карті“ ворогів соціалізму в СРСР.
Він правий ухильник, а це значить, що подав ру-
ку контрреволюції. Бож подумайте тільки: він
завважав „відмовитися — як каже постановою
Комінтерну — від нажиму (натиску) на злісно-
глитайські елементи“, дійшов „до заперечення
потреби індивідуально обкладати глитаї“ і т. д.
і т. д. При тій нагоді слід пригадати, що Бухарін
був тим, що перший свого часу кинув між кому-

Реалізуйте клич: сви до свого!
Першорядна українська **Робітня футер**
Юліяна Глушевського
Львів, вул. Городецька 97.

Приймає всякого рода футра до роботи по демонтаж. п.м.
— Спеціаліст жіночих плащів та галстєвних робіт.
183 10-7

ністів гасло: „Комунисти, збогачайтеся!“ Але то-
ді, а було це в часі боротьби Сталіна з Троць-
ким і Зіновєвом, якось його не брався Сталін а-
ктивувати. А не робив того тому, що потребував
союзника проти Зіновєва і Троцького. Тепер ча-
си змінилися. До тогож тоді Бухарін відкинув
своє гасло про збогачення, а тепер обстоєє свої
„праві“ позиції.

Правда, Бухарін ще не застав і з партії не
викинутий, але він уже на тій дорозі. Та видно,
що сильно себе почував, коли вже по відкиданні
з Комінтерну зважився опублікувати в москов-
ській „Правді“ з 30. червня статтю п. н. „Теорія
аорганізованої негосподарности“, якою тільки
згладив свої „промахи“. Вперті ті ухильники! А
що вони все мають численних прихильників у
партії, то видно, що партія внутрішньо несконсо-
лідована. Вона морально розбита, загнана в таку
атмосферу, в якій душиться. Тому не треба ди-
уватися, що в сталінських органах преси пи-
шуть уже про те, що Бухарін увійшов у зв'язки
з троцькістами та іншими „ухильниками“ для бо-
ротьби з теперішнім проводом партії. Ось такий
те моральний стан комуністів у часі, коли мобілі-
зують приладну опіцію та підготовляються до
крівавої розправи з Китаєм.

Боляки в нутрі партійного організму, відомі
під назвою ухилу, хіба мало спричинюють війни,
а ще менше воєнній перемозі. Словом штучно на-
сичувана з Радянським Союзом воєнничими ба-
цилями атмосфера крикливо суперечить фактич-
ній воєнній спроможности російського більшо-
визму.

Дипломатична фарса.

Берлін, 21. серпня 1929.

Недаром боги скривалися на Олімпі за хма-
рами і непрозорим туманом. Пова цю засло-
ною вони ховали перед очима звичайних смер-
тельників своє дійсне обличчя. В дійсности, в їх-
ньому небі все було людське-архилодське, все
такі саміське як на сірій буденній землі. Боги
часто дивилися на себе знід доба та не перебі-
рали в засобах боротьби поміж собою, а богині,
цілком так само як жінки на сірій землі, разом
з красою й любов'ю плекади завзято інтриги і
взаємну обмову. Але все це була приватна спра-
ва неба, нікому не було до цього ніякого діла,
смертельні профани не сміли нічого про це зна-
ти. Землю від неба відділював непрозорий олі-
мпійський туман. Люди вірили в своїх божків.

Олімп завсідь залишається Олімпом. Також
веський Олімп політичний. Поміж ними і сірою
землею, поміж божками високої політики і сі-
римі людськими масами дежить туман, за яким
рідко коли можна побачити всю олімпійську
правду. Божки окутують себе в хмари. Нині вони
мають до розпорядности пресу і услужливих
публіцистів, вони зміють засновувати себе де-
гендами величчя, могутности, геніальности, недо-
ступности, вони на кожній кроці реновують себе
всіми допустимими і недопустимими засобами
пропаганди, вони майстри режисур і мальованих
куліс, вони зміють ставитися у відповідіє світо-
вої завсідь бють у великий даві, людська-ж
маса все гадляла на них з отвертими ротами і все
так буде гадляти. За штучним туманом їхньої ве-
личчя скривається в дійсности великий „гокос-
пос“, поза вітними пускати людям тумана в
очі, скривається море взаємної зависти, злоби,
підозри, інтриг, обмови, дрібничковості й не-
нависті.

Ось маєте їх всіх разом укпні, божків сучас-
ного європейського політичного Олімпу! Вони
сидять уже понад два тижні в Гаї, два десятки
міністрів, сотні посолів, дипломатів, агітатів,

публіцистів, журналістів, європейська еліта, про-
відні голови, великі мужі, сама сія земля. Зро-
били наперше великий гамір, туману сила напу-
стили, що, мовляв, війну ліквідувати зібратися,
нову Європу будувати, новий великий світ, ро-
зумний і справедливий і т. д. і т. д. Памятаєте ті
позн маєстатичні, в яких державні секретарі да-
вали себе фотографувати і фільмувати, бачите
ще оту кількостоголову юрбу найзнаменитіших в
Європі журналістів, що за кожним міністерським
словом ухилилися, приємно і віддало посміхаю-
чись, слідуєте ще далі за азіатськими відвідин-
ми делегацій поміж собою, числите усі ті свідан-
ки і півсвіданки, які „пильно реєструє історія“,
всі оті пів- і четвертьфіційні комунікати, про-
мови, якими божки ушасляють людство? Думаєте,
справді твориться великі річі? Поза
всіми тими мальованими гаєськими кулісами від-
лігратесь вже від двох тижнів фарса диплома-
тичної пересічности, сумбуриної політичній во-
девілі сі співами і танцями, якою не потребува-
ли соромитися навіть якісь провінційальні олі-
гархи Задунайський. Не від нині українські олі-
гархи поможуть звертатися в сторону західної Європи,
взорів собі тут і великих ідей та примірів шука-
ючи. Чи а раїкою? Ходить нині в Гаї від чолові-
ка до чоловіка уже не з діогеновою ліхтарнею, а
з лампою в десять тисяч ватів, ніде ви навіть
туди якоїсь ідей не найдете, жадного мужа, щоб
бути не на мірку шевця, а на мірку Філіда. Генера-
ція Бісмарків, Казурів, Пітлів, Гладстєнів, Талей-
ранів, Дізравєлів зимера. Нині над долею і недо-
лею світа радить три десятки політиків, які за-
мість великих ідей, всміли тільки що скаламутити
собі гаєське дипломатичне озерце, з якого, ні-
сая двох тижнів бабравини, самі уже вилізли не
можуть.

Європейське населення запалало за велику
війну дев'ять мільйонів трупів. Під Верденом, у Воге-
зах, у Фландрії, над Марною, над Іппою і Ізон-
цом, на землях України, над Росією і в мазур-

На жаль: тільки один старшина врятував
тоді честь українських старшин у Дрогобичі.
(Продовження буде.)

на район радянської прикордонної охорони вчинив напад китайський загін. Шляхом нападу вбито начальника радянської прикордонної застави, 10. серпня в 6. год. загін прикордонної охорони з боку озера Чериліно обстріляла з китайської сторони група озброєних російських білогвардійців. Переслідувана банда білогвардійців, що заходила на загін прикордонників, відступила на китайську територію. І її підтримали китайські частини. В наслідок сутички з радянського боку вбито 5 і поранено 6 чол. 12. серпня в 3 год. в районі „Восьми багачів“ у 50 кілометрах відже Скваторно-Нікольська на радянську територію переправився з Китаю загін білогвардійців, що наваж на прикордонний загін і на мирну людність. 12. серпня в 4 год 30 хв. обстрілявано з рушниць з китайської сторони в районі на 45 кілометрів на захід від гірля річки Сунгарі радянський монітор. У наслідок відповіді моніром з рушниць, загін білогвардійців утік у бік китайської території. В ніч проти 15. серпня був випадок переходу на радянську територію не білогвардійських загонів, а регулярних китайських частин, що в складі цілого полку (18 стрілецьких, що кватерує в Сан-Чагоу) переправився через радянсько-китайський кордон у районі села Погравіча. Слідом за білогвардійським загном перейшли китайські частини на нашу територію, оточивши нашу заставу, розташовану в 3 кілометрах від кордону, в напрямку Нікольсько-Усуйськ, підірвали по них вогонь з рушниць і кулеметів. Відбивши напад, червоноармійська частина відтиснула їх на китайську територію.

6) Окремі випадки переходу китайського кордону загнами червоноармійців були в наслідок нападів на радянську територію від російських білогвардійських загонів і китайських частин.

7) Напад на радянську територію білогвардійських загонів і китайських частин, зокрема використання китайською владою білогвардійських організацій, що мають і свої власні цілі, створює загрозливу обстановку на кордоні і вказує на небезпечне становище, створене вчинками китайської влади. Вживаючи всіх заходів до того, щоб з боку радянських частин не було переходу кордону, навіть в окремих випадках, радянський уряд вважає, що китайська влада повинна розв'язати загони білогвардійців і припинити наскоки на радянську територію китайських частин. У протилежному разі дальші ускладнення, викликані новими нападами на радянську територію легатимуть цілком на відповідальності нанкінського і мукденського урядів.

Так представляють справу комуністи. Чинячи повинний комунікат, просто дивуючись, як можна терпіти таку зухвалість китайців. Колиж усвідомити собі, що це пишуть комуністи, які вже показали себе майстрами у звальванні вини на других в усіх приписах для них ситуацій, то зрозуміти, чому і в даному випадку вони такі

„нейніцітивні“ та терпеливі. Але з другого боку по можна знов беззастережно вірити і домишлятам китайських націоналістів, з яких виходить, що все нещастя на манджурській границі походить від комуністів. Тимчасом правди треба шукати по середині.

На теперішніх китайсько-радянських непорозуміннях на межі Манджурії, непорозуміннях, які є загравкою великої воєнної пожежі на Дальньому Сході, зайвий раз перекоуємося, як то прекрасно два противники знають всю винуватість есентуальну воєнну завершує взаємно на себе. Велі ці ноти в дипломатичні акти доводять у наслідках з правдою до того, що ніхто не встиг визнати, по чийій стороні вина. Шойно побігли у війні прищипи потім уся винуватість переможеному. А світ уже повірив.

Сензаційний політичний процес.

Розправа проти посла Туки у Братиславі.

Ще 29. липня ц. р. розпочався у столиці Словаччини Братиславі (колишньому Прешбургу) сензаційний процес проти словацького посла проф. Туки, найближчого співробітника провідника автономістичних словаків посла о. Глієки. Проф. Тука — один з передових словацьких діячів і редактор відомого словацько-католицького, автономістичного органу „Словак“. Зрозуміла річ, що цей небуденний процес викликає велике зацікавлення також поза кордонами Чехословаччини, особливож на Мадярщині, а цілу публічну опінію в Чехословаччині держить у безупинному напруженні.

Як у нас вже було згадано, акт обвинувачення закидає пос. Туці злочин державної зради, якого він допустився нібито приготуванням змови проти чср. республіки. Крім цього акт обвинувачення закидає проф. Туці шпівонажу в користь Мадярщини, заходи для відірвання Словаччини від ЧСР, щоб її прилучити до Мадярщини та організування для цієї мети збройних сил на Словаччині. Отже закиди наскрізь політичної натури.

Процес проти пос. Туки (і ще двох словаків, Маха та Снацького, які відповідають з вільної ступі) ведеться перед судовим трибуналом, а не перед законом присяжних. Так вирішила центральна влада у Празі. Мірною зацікавлення тим процесом є хочби обставина, що в залах, призначених для журналістів, сидить понад 50 представників найрізноманітніших пресових органів американських, англійських, німецьких, італійських і інших, які подають щодня довідкові зведення про хід розправи.

Обвинувачений пос. Тука, що сидить уже довгий час у в'язниці, збивав усі тези акту обвинувачення, не признаючись ні до одного із закиданих йому злочинів. Зокрема не признався він до ніяких зв'язків з мадярськими політичними колами і заявив, що працював завжди і всюди

тільки для добра свого словацького народу. Обвинувачення проти нього — казав він — є виключно вислідом політичного чесько-словацького антагонізму, є актом помсти на його особі за його діяльність для виборення Словаччини повної самоуправи.

Зрозуміла річ, що в процесі тої ваги приходять часто до конфлікту між обороною і трибуналом. До такого конфлікту прийшло було вже в першому дні розправи, коли оборона поставила була внесення, щоб суд признав себе некомпетентним, бо по закону таку справу повинен розбирати суд присяжних. Після того оборона ставила ще внесення на відкинення оречень знавців, бо вони, як активні чеські старшини, зв'язані службовими наказами й обов'язками, не в силі поставитися до цієї справи об'єктивно. До конфлікту між обороною і трибуналом приходило й тоді, коли оборона доказувала, що деякі акти й документи, на яких опирається ця розправа, є непевного походження, або мають чисто провокаційний характер.

Досі переслухано вже кількадесят свідків, а всіх свідків, покликаних до розправи, є понад 100. Було вже на розправі й немало драматичних моментів. Такий момент був між іншим тоді, коли свідок д-р Іванка, розібравши цілу діяльність Туки, яку він характеризував як діяльність зрадницько-вакцинолорістичну, закінчив свої кількагодинні зізнання заявою, що він задовольняє навіть звільненням Туки, але під тою умовою, що

кликнуться на свідцтво радника Ліскавського зі Львова.

Так піднімалось? Очевидно. Віда тільки, що про багато фактів, наведених у брошурі, всі цілі на Лемківщині вже давно співають.

Посли йдуть до нас, будуть справоздавати лавати — говорять молодші і старші в Ново-Сандеччині.

Які посли? Граф Стадницький, що. Ви ж не голосували?

Ні! Наші посли, аі сходу!

Де був посол?

В Новій Весі.

Хто?

Др. Віляк.

А що говорив?

Йде безконечне оповідання, радісна мова. Те, що „гварія“, і те про що не „гварія“ посол є в мій. Там тут від віків тільки з чужими стрічається лемко. А ось тепер на села посли аі сходу, приходить.

„Чи хочете, дорогі брати, щоб я до Вас торнув?“

„Хтємо, хтємо“.

Добре „хтємо!“ Але я з Українського Парламентарного Клубу, а нам посли в одинці та різні графи кажуть: Вара до Лемківщини! Лемківщина наша, Ви там не маєте чого шукати! Питаю: чи хочете, щоб Український Парламентарний Клуб боронив інтереси Лемківщини, чи посли польські.

„Хтємо Вас, хтємо, щоб наші нас боронили, хтємо, щоб Ви говорили!“

Довго говорив посол з далекими братами. А сльозливої неділі було ще більше віче на подулях від Криничів в Зіозькій.

Лабора підняв день рождала посла. По вечір

М. СТИРАНКА.

Що діється на Лемківщині?

(Вражіння, балачки, чутки.)

(Докінчення.)

А так живе... востать з імоствою рано-раненько. Мають десять дітних коров. Пасовиська та сіножатей доволі. Самі донть і везуть молоко в Криничі. Нічого поза господарськими справами не обходило о. декана і не обходило. Хіба те, що власні діти навчав, бо добрий педагог був.

А чомуж такого зробили деканом?

То найкращий на в'єсь повіт, в богато гір-єн.

А чомуж їх тут давали самих таких?

Літами йшла така політика з Перемішля. Влітку литавсь: Він твердив, з родини „рус-єн“, — най теж йде на Лемківщину! І тепер есда по тих „русских“ православні. А де був, тої трішки наш чоловік, там досі не було прис-туту православію. Був у Маластові о. Менцін-єн. „Ми Українці, ми один великий нарід“ — говорив все лемкам. Відверталися, не хтіли слу-дати. Говорив рік, і другий, і десяток літ. Нині ти між усешими. А на селах його парохії зало-жилася православна хвиля, хоч ані атакують ті села. Був у Новосандеччині о. Дороцький, зна-менитий народний робітник. Не був довго, а ли-пав по собі свідомих лемків-українців. І нема православні ні в Зіозькій, ні в Матієві, де був етєш Дороцький. Є православні в оселах Дурко-єн, Колісатинських, Калужницьких та Чайко-єн. Це не релігійний рух, це протинаціональ-ний рух, рух негаци народного обличчя! піло-товидання систематичним отуманюванням лем-ка дещачками літ!

На Лемківщині було досить наших добрих учителів. Львівська Рада шкільна не мала до пер-евести їх перед війною на гірше. Нині вже для них мають Помора і ливські болати. Горсточка не остала. Богато є вже „русских“ учителів та „учительниц“, а похолодження лемків, що скінчи-ли польські семінарії. На фєрлях гостують в се-бе учителі і богато дечого можна від них про Лемківщину почути.

Як ставляться до православ'я?

Більшість говорить так: „Добре їм. Вони тут вже так були згорді, що не видими папи себе почували, але виними Господа Бога. А учитель у них уважався додот-ком до дьма. Просто висидати учителя до нагла-ду робіт на своїм. А імості всюда говорили: нашо лемковия школи? Своєю віру ліпше пошавує тем-ний, як недоченид. Коли прийшло православ'є, пішли наші горді в кут. А що батюшка ні своєю інтелігентією, ні через традиції православ'я, яко-го священика (як ми батили на великій Україні) ніколи не працювали нал народом, а працювали хіба лише для російської поліції, де може жити у селі ніякого значіння, проте виростаємо — ми, учителі. Отже неше нам в православні, навіть ліпше“...

А що інспектори?

У мене — каже один — радше інспектор-живить з обома добре. Головно з православним, бо православні для нас „жоржисті“.

Щама ти жнями ціла Лемківщина читав всюди розселану брошурку про перемиського владника Посафата. В брошурі страшними фак-тами обтяжують єпископа.

Хто, по Вашому — питаю одного свяще-ника — аргедував таку брошурку, з яких кругів вона походить?

Легко платати. Там у наїзжичім закид по-

АДВОКАТ

Д-р Володимир Кульчицький

б. віцепрезидент Суду

відкрив канцелярію в Станіславові
вул. Шидловського ч. 1 а. (будинку польського Сокола).
2—3

Він після того забереться на Мадярщину. Однак тут треба сказати, що свідки в більшості відтяжують обв. Туку, а деякі боронять його навіть дуже завзято, виставляючи йому свідцтво го-духого словацького патріота, що боровся тільки з чеським централізмом, але не від ніякої ірредент і не думав про прилучення Словащини до Мадярщини.

В найближчих днях має зізнавати голова словацьких автономістів о. Глінка, на якого зізнання ждуть з великим напруженням. Конєць процесу, що мав тривати ок. три тижні, спедіва-ний шойно около 10. вересня.

Як скінчиться цей великий політичний процес, нині годі передбачити. На всякий випадок він вказує на одні: на неадекватні відносини внутрі чехословацької республіки, якої уряд, змагаючи до насильного централізму, викликає тим тільки протилежні наслідки.

Криваві бої в Манджурії.

Віденська преса повідомляє, що мукденський уряд оголосив комунікат про те, що китайці в бою під Далайном взяли в полон 40 більшовиків. В Манджурії має бути сконцентровано 25.000 більшовиків з двома панцирками, 6-ма танками і 20 літаками, а знова дальших 25.000 більшовиків і панцирка знаходяться біля станції Погранічна. Комунікат запевняє, що приловлено кількох більшовицьких агентів, які підкладали міни на східно-китайській залізничі.

Віденська преса повідомляє з Мукдену, що Чанг-Тсо-Ліанг оголосив мобілізацію цілої північно-східної армії в силі 120.000 війська. Дві мішані бригади вже в дорозі до Манджурії. Після китайських обчислень число більшовицьких військ на китайській границі доходить до 60.000. З Лондону повідомляють, що генеральний китайський штаб в Мукдені оголосив, що китайські війська мають в бою з більшовиками 2.000 убитих і ранених. Страти більшовиків після обчислень китайського штабу не багато менші від китайських.

З Шангаю повідомляють, що начальним вождем китайської армії назначено губернатора провінції Ірін Чанг-Сі-Янга.

З Пекіну доносять, що генеральний штаб Чанг-Сі-Янга вислав в п'ятницю 23. серпня ч. р. приказ мобілізації до всіх військ частин мукденської округи. До того амобілізовано 4 дивізії манджурської армії, яка перебуває за великим китайським муром, себто за границями Манджурії. Всі ці відділи відішлють на більшовицько-китайську границю.

ни вся громада розложилася під церквою, як на Великдень. Вимикали, а посол не міг прийти. І жаль стискає серце, слези іскрилися в очах.

Того тижня у пароху Лавової, який заповідав в церкві, що прибуде посол, цілий день трусило двома місцевими постеруковими дім, скрині і стайні, і столони. Шукали за зброєю.

А парох Лавової о. Корнова ніколи не служив при війську і не мав зброї в руках. А імость кіба мала в руках паліту, бо маларка. В сім'ї тільки три блондиночки-дочки. Найстарша десятилітня.

Я вертав з Лемківських гір підводою Поляк від мене.

«Що то?» — питаю — вказуючи на барак з хрестиком проти величюї церкви. Інформував мене так: «Це друга руска церква. Русини перекладають на схину. У них така рух шириться кілька літ. Бо священники дуже дерли нарід. Телер деруться між собою. А то користе полякам. Тварди Русин стались скромніши». А межи поляками також в релігійна боротьба.

Та-а-к? А то яка?

Народови коспра. Хотути, щоб не було латини. Польська мова така сама славна, як і латинська. Най всі молитви розуміють і най мова польська цiente і в костелі. Чому Поляки мають слухати латини?

А народовці узають папу римського?

З початку не узаювали, бо проти них виступали там в Римі, але тепер вже погодились, бо Рим узяв, що Польща велика, і що нарід постоїть за своїм словом і не дасться розбити через папівників.

— А чому Русини не постоють за собою, а даються розбивати?

«Бо глумі».

Ситуація в Газі далі напружена.

Голландська преса повідомляє, що Штреземан з огляду на напружену ситуацію вівзав в п'ятницю 23. серпня ч. р. телеграфічно кількох членів райхстагу, які вже нині рано прибули до Гаги. Є це послан Райнбабен, Брайтшайд, Брінгінг і президент німецького державного банку д-р Шахт. Справа така, що ходить про перенесення з пляну Юнга 88 міль. річно з умовної позиції до безумовної. Сподіються, що по нараді з послами, Німеччина згодиться на агадані домагаання. так, що дальше рішення залежатиме лише від Сновдена.

З Лондону повідомляють, що Мекдональд, який перебуває в Шкоції, телефонічно порозумівся з англійською делегацією в Газі. Мекдональд інформувався про загальний стан переговорів. Мабуть в суботу верне літаком до Лондону і слідуєчого тижня відбуде дальші наради з амбасадором Зєдинених Держав Дозом. З кінцем серпня Іде Мекдональд до Женєви на збори Ліги Націй. По його відїзді до Женєви провід англійської делегації спочиватиме в руках Гендерсона.

Ялові наради.

З Гаги повідомляють, що фінансові делегати Франції, Бельгії, Італії, Японії і Німеччини радили в п'ятницю 23. серпня ч. р. на засіданні від год. 10.30 до 12.30. Після наради Гільфердінг і Курціос покинули засідання, а Жаспар і Франкі пішли до Сновдена, аби йому представити перебіг наради і пропозиції, які були предметом цих же нарад. Рівночасно відбулася нарада Бріана, Гіманса, Штреземана і Гендерсона в справі звільнення Надренії.

Порішено, аби засідання представників 6-ти держав відбулося в суботу пополудні. Запєвняють, що німецька делегація, яка нараджувалася цілу ніч, порішила відкинути всі дальші уступки.

Агенція Аваса повідомляє, що на конференції Бріана, Гіманса, Штреземана і Гендерсона обговорювано справу утворення констатаційно-конціляційної комісії і адміністраційно-фінансові умови можливого звільнення Надренії. Зате фінансові делегати нараджувалися над розділенням рати, яку за останній час має Німеччина заплатити після пляну Доза. Наради не довели до ніяких успіхів.

На домагаання Сновдена відсунуено в п'ятницю 23. серпня ч. р. конференцію представників 6-ти держав, аби він міг того дня пополудні відбутися конференцію з німецьким міністром. Тому з відсуненням конференції кінцеве пленарне засідання відбудеться шойно в понеділок.

Німеччина годиться на уступки.

З Гаги надїшли вїстки, що з кругів конференції інформують, будьто би Німеччина згодилася улекшити порозуміння між віртелями в цей спосіб, що годиться на піднесення безумовних рат з тим застереженням, що Бріан згодиться на скорє і дефінітивне устійнення справи звільнення Надренії.

Становище Штреземана захитане.

В Газі кружляють поголоски, що становище міністра закордонних справ Німеччини Штреземана захитане. Після опії німецьких кругів, положення німецького кабінету є дуже трудне і то з причини внутрішньої і закордонної політики Німеччини.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вікентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. 283 3—?

— Наш співак Михайло Голницький виступить перед своїм виїздом за кордон тричі гостинно на сцені львівського міського театру в операх: «Аїда» (2. вересня в партії Радамеса), «Жидівка» (5. вересня в партії Елеазара) і «Кармен» (8. вересня в партії Дон Хозе).

— Трупн у Львові. Біля Вулицької рогацьки поліцей застріла учої умови недужого магістратського робітника Шимона Януша, який кинувся на нього, замість показати свою особисту виказку. — На вул. Городельській трамвай розїхав на смерть 70-літнього емер. возного Л. Бабійчука, а на вул. Каєпарівській залізничний шлюсар Т. Півуля сильно ранений попавши між трамвай і авто. — Муляр Йосиф Мусял дістає півтора року в'язниці за вбиство по пляну в шинку ремісника Сіянє.

— З сільських трагедій. В Августівці (Бережани) молода селянка Катерина Винницька вбила в ночі свого сплячого мужа Івана. «Газета Поранна» пише, що причина злочину нерозяснена. «Хвіля» інформує, що між подружжю парю приходило до сварок, тому, що жінка вела себе неморально і муж огрічений виразив свій гнів чужим.

І от вже — по відпустці!

Чи не уживав ти за багато соняшних купелей і маєш веснянки на обличчю?

НЕ ЖУРИСЯ — НЕ ТУРБУЙСЯ

Лешніцера масть і мило

ці знаменні, спеціальні препарати увільнять тебе від веснянок

В аптеках і дрогуєриях масть 7-15, мило 2-30. — Де нема, просто у фірмі Apt. Drance i Ska. Bielska.

а сам мав відїхати до Аргентини. «Львовські Курер Поранні» подає ще іншу причину. Іван Винницький оженився з польською кольоїсткою і «вже в перших днях спільного співжиття прийшло між новоженими до непорозумінь на тлі національним». Друге пояснення не виключає першого.

— Дорогі студії. «Львовські Курер Поранні» приносить вістку, що директор сільного відділу в Варшаві п. Сухенек виїхав на 3-літні студії до Швайцарії, щоб поглибити знайомість криміналістики. Тому, що він не знає французької мови, перший рік присвятить вивченню мови, а весь цей час братиме пенсію урядовця 7-ої ранги і 420 зол. місячної «лієти».

— Далекосіяжна постанова. Союз чеських лікарів розбирав на окремій засіданні справу, чи можна карати особи, які зі спочування для безнадійно недужого вкорочують йому муки, збиваючи його. Майже всі лікарі погодилися, що закон повинен давати дікарям право у виняткових випадках незгінної недуги давати пацієнтові безболісний лік, що дає йому вмерти.

— Ріжні вістки. Вибори нових членів до еспанських «Національних Зборів» відкладені Прімо де Рівєрою з огляду на вакації. — Вісторок у численних містах північ. Італії відчули сильний землетрус. — Уряд Венеції проголосив німецький пароплав «Фальке», що віз революціонерів — піратським кораблем і звернувся до англійського уряду з проханням признати його таким. — Румунський парламент дозволив жидам т. зв. еспанського обряду потворити свої окремі віроісповідні громади. — У гурток спортовців, що йшли на Мон Блян, біля Шамоні, впадав грім; двоє упало в безодню, один ранений у голову. — 400 делегатів з усього світа радяться в жовтні у Варшаві над новим розписом залізниць. — У Празі помер у 73-ім р. життя бушкат Вольшлар, колись копальничий робітник; він повісив 25 осіб. — У Берліні арештували директора банку Радтке, що фальшував чеки. — У Лєж утік з цирку два вузь-давуни, з яких один задушив тресованого коня вартості 30.000 фр., а другий «сензацію цирку» шестогого зняв. — У третій роковині смерті фільмового актора Валентіно святкували вчора фільмові підприємства Голівуду, Лондону, Риму та Берліна жалібними богослуженнями.

— Рекорди. Найбільшим рекордом, який осігне «Цепелін» у своїм перелеті з Йокогами до Ванкувер буде факт, що рахуючи час на підставі середньо-європейського часу підчас свого перелету, коли приїде до Лос Анджельос, через т. зв. календарну межу, матиме перед собою ще раз той сам час. — Бельгійська поліція арештувала Адріяну Гію, яка за останні роки була 652 разів заручена і 50 разів.. замужжя. Пані Адріана — молода, дуже гарна бляка. — Бувш. англійський державний канцлер Черчіль зробив після повороту з Канади рекламу одному кравицеві з Отави, який зробив йому ідеально добрі два вбрання на підставі фотографії.

— Смерть забутої красуні. У Монте Карло померла старушка леді Бейт, що колись була відомою як «найгарніша жінка в Лондоні». Вродилася вона на одному нормандському острові з французьким прізвиськом Лілі Шарлот Ле Бретон. Як 17-літня дівчина була вже на англійській королівській дворі, спершу гостем королеви Вікторії, відтак Едварда VII. Два великі англійські державні мужі Гладстон і Беконсфілд були її приятелями; Гладстон декламував їй Шекспіра, Беконсфілд оповідав анекдоти, малар Джон Мілєрс уявлювачи її красу портретом, який купили до сальону «Королівської Академії». Була вона двічі замужжя і двічі нещаслива, зате довгі роки лишилася королевою англійських сальонів і моди. Старість провела забутою на французькій Рів'єрі.

— Бетовен у звуковій фільмі. Дві великі англійські фільмові фірми «Бритішко-домініканський союз» і «Т-во грамофонів» узялись спільно до підготовки міжнародної музичної фільми, одночасно мовної, яка оповість життєпис Бетовена, додаючи при цьому зразки з його творів. Частинна мовна матиме різні діалози в чотирьох мовах: англійській, французькій, німецькій і російській.

6

ГОДИННИК тільки найліпших фабрик прецінні продає за готівку на ринку від десятих літ з найліпшою стороною апарату **Іван Зельтен-райх**, Львів, пл. Матейська ч. 3. 191 22-?

ПАРОВИЙ БРОВАР у КАЛУШІ по-ручає свої знамениті вироби цукру: експортне, дубельтове, чорне у фла-сах і бочках по цінах уміркованих. За-ряд бровару. 1926 16-?

БЕЗПІТНА РОДИНА прийме на стан-цію 2 учеників (учениці). Добірний харч, родина опіка забезпечені. — Львів, вул. Залізнична 21. у Поля. 323 2-2

ПРИЙМУ ученика на станцію. Мירו-монисера, вдова по судді. Краєв-них 13. партер 338 1-2

ПРИЙМУ на станцію учениці. Зголо-шення: Костецька Куркова 14. 1-2

РЕАЛЬНІСТЬ муровану криту бляхою, біла цинтова мурга саду. Будинки господарські. Вільна. Околиця Личаків-ського парку. Ціна 3.500 доларів. Оказія для емігрантів. Продає Центральна А-гентія, Коперника 14. 332 1-2

РЕАЛЬНІСТЬ на вулиці Паньєвській, 2 мурга саду, продаж. — Відомість вул. Станіслава ч. 4/II на право. 322 2-3

ЗРЕДУКОВАНА учителька шукає лек-ції на селі (найкраще у священни-ка). Ласкаві згодошення слаги до Алі-стріації „Діла“ під „учителька І. П.“. 320 2-3

ФУТРА охайно продає і приймає до продажі: „Універзум“, Львів, Пасаж Миколая. 311 3-15

ПРИЙМУ 2-3 студентки на станцію. Сяжкова, Львів, Хорунжина 24/II. Офіційно. 309 3-3

В ДОРІ, анісній кліматично-ліжничій оселі — Паніонат Олена отворе-реалій цілий рік. Від 15. VIII. ціни зни-жені. Згодошення до заряду. 281 3-5

ДРОВА замовляйте тільки в україн-ському Т-ві „УНА“ в Прогобичі. Ціни гуртові. 272 6 2-3

КОСІВ, пансіонат пані Лукашевичкої поручає соняшні покої з першоряд-ним удосконаленням. Від 1. вересня ціни знижені. 259 3-3

МІРНИЧИЙ присягає івж. Лев До-рожинський в Белзі — прийме за-раз самостійного асистента в поді і кан-целярії. 248 3-3

ПЕРЕРОБЛЮВАННЯ, тапцюваннях меблів, направи істалежних ліжон, джерковання на торчю — виконує фа-брика ЗАКС Ліндого 6. 213 7-8

ЛІЖКО кухонне 13 воз. Сіткове 10 за. Скрипковне тапцювання 50 за. Уми-вальний 5. Дротяні Вилдан 27. Матераци 3, подушки 30 воз. Волосині 75. Ото-мани гобелінові 55. Канали розкладані 45. Буфали розкладані 45. Ліжко хо-соджне 200 воз. ЗАКС, Ліндого 6. 213 6 6-7

ПЛАТИМО високі ціни за золоті бразданти і перли Домб-ровські-Розважівські, Львів, (Го-тедь Жоржа), вул. Академічна ч. 2. — Опіка безплатно. 190 22-?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р мед. Михайло Старух
ординос від 15. серпня 1929 р.
336 1-1 **В ЛІСКУ.**

Спеціаліст венеричних шкірних надуг і косметики
Др. І. Мунд Д. сек. шп. від і дьвіа
орд. від 8-9 і 2-5,
в неділі від 9-1. Львів, Асника 1, ріг
Піасуського (Панської). Телефон. 48-01. —
34 Лічення жылків. 8-7

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Синьська ч. 17. II. п.
Скріплювання хитаючих зубів палью-
буванням й винищення зубів, без болю.
Штучні зуби в калючку і золоті після
найновішої системи. Пациєнти з провін-
ції полагоджуються в найкоротшому часі.
П. Т. Урядовим і студентам значна зниж-
ка. Тел. 65-73. 8-10

Дентист Олександр Бібринг

вул. Сапінжницька, ч. 10. II. пов.
альомбує і виникає зуби без болю. Ви-
коує корони і диті містят після найно-
віших систем та калючків поки з кал-
чуховим, або золотим підмісним —
зуби на штифтах не до відірвання від
природних. Праці довершує з чистого
24-хвратного золота під гарантією.
Покірені роботи викінчує старанно.
Пациєнти з провінції полагоджують як
найшкороше. 331 1-2

Спеціаліст шкірних, венеричних
надуг і косметики 5-7
Д-р РОМАН ДОЛНИЦЬКИЙ
орд. від 3-5 попол. вул. Глубока 10.
партер. — Кварцева лампа. Дітермія.

ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО

СПІЛКА З ОБМ. ПОР. В КОСОВІ.

Одинока фірма в краю, що вироб-
ляє стилеві килими на оригі-
нальних гуцульських орнаментах
наших славітих артистів з красної
і фабричної волли. — Доставляє
рівнож на доглядні усебіж: пор-
тиєри, кили на ліжка, ліжнички,
артистичні гуцульські дерев'яні
вироби. 4-7

Дешево виправи студентські:

КОВДРИ від зол. 25-
КОЦИ від зол. 12-
МАТЕРАЦИ, подушки, синники
ліжка складані.

Дивани, фіранки, простирали
і пошени — поручає знаний
магазин постелі

В. ІЖИЦЬКОГО

Львів, Коперника 3. Тел. 6-00-
243 7-22

Небувала новина!

Старі плюшеві плащі стануть но-
вини, якщо віддасте їх до
почорнення та толочення на них
фузурних десенів —
в одинокій фірмі в краю:

М. Волянська

Львів, вул. Собіського, ч. 12.
332 Тел. 17-04. 1-2

ФУТРА

мужеські і дамські, го-
тоні як також всілякі
переріби, найдешевше і солідне вики-
чення — поручає:

Склад і ро- бітня футер К. Цвинара

ул. Крива 10. Львів — Руська 18
(коло Гіпот. Банку). 160 3-4

Надзвичайні Загальні Збори

ловещького Тов. „ТУР“ у Львові
відбудуться в неділю дня
8. вересня 1929 р. о год. 10. перед по-
луднем в локалі канцелярії Бурси
У. П. Т. вул. Хшановського ч. 9.

На случай браку комплекту відбудуться
Збори о годину пізніше, при довід-
нім числі членів, того самого дня і в тім
самім локалі.

335 1-1 Виділ.

Конкурс.

В дівоцій гуманістичній гімназії „Рід-
ної Школи“ в Тернополі є вільне місце
директора. Подання вносити негайно
до Головної Управи „Рідної Школи“
у Львові, Ринка ч. 10 II. — В гімназії
і семінаріїх „Р. Ш.“ є ще вільні місця
для учителів всіх предметів крім історії,
географії і природничих наук. Є теж
одно вільне місце для шкільної лікарки.
Подання вносити до дня 23. серпня ч. р.
Головна Управа „Р. Ш.“. 317 2-2

ШІЛТІ ЗАМОВЛЕННЯ НА: З найаучших горішно-
шдеск. копаден достав-
ВУГОЛЬ ТА ДРОВА ляє сборо та точно —
укаїнська Спілка
Ціни копацьні. — догідні
усяля 3. міс. векса. кредиту.
184 9-10
„ТИТАН“
Львів, ВЛОВОЛ 23.

Гостра зима недалеко!

Не гайтеся із замовленням на
тепле взуття як папучі, берлячі
на чоботи, пантофлі, чоботи до
іздн, полювання і т. п. — в знайій
фабриці, взуття з фільцу і шкіри:

Теофіля Процишина

Львів, вул. Вроновських ч. 4. — Телефон 59-68.
З провінції надіслати відрисовану стопу
з описом бажаної сорти. 3-7

ЛІЖКО подене
задісне „Патент“
з матрацом, зай-
має як найменше
місця 30 зол. На
провітці висла-
ю по одержанню
задатку. Фабрика
ЗАКС Львів, вул.
Ліндого 6.
213 в 5-6

Витяти! Переховати! Принести! Чи потребуєте меблів?

Та однак немає потрібних грошей!
Не журіться! Не журіться!
Відома фабрика меблів „**ФАМЕТА**“
дає про те, щоб **можний** без по-
руки за віддаванням дрібного за-
датку — одержав всього рода
меблі — на сплату навіть до 3-х
літ як: спальні, їдальні, мужеські
покої, клізбові і сальонові гарніту-
ри; танож окрені меблі як: шафи,
ліжка, матеріали, фотелі, отомани,
кянапи до розкладування, бюроме
урядження, коши на ліжка, дивани,
хіднички, диванки перед ліжка по
незвичайно низьких цінах:
„ФАМЕТА“ фабрика меблів
С-на з о. п. Львів
Красинських 18 а. Українська обстага!

Ширіть наш часопис!

НЕМА СОРОМУ!

Нема сорому, коли Ви, жінка або дитина терпите на
пропукання — бо це терпіння не повстало з Вашої
вини. Однак великим гріхом є занедбання про-
пуклини, бо це несе за собою гірші а навіть смертні
наслідки в життю. Тому нехай кожний недужий
звернеться негайно до

Заведення М. ФРАЙЛІХА

Львів, вул. ГОРОДЕЦЬКА ч. 35.
Тел. 4. 71-11.

вишадінина і спеціалісти патентованих бандажів, а
також пасів на живіт для мужчин, жінок і дітей. Цим
бандажам завдячує сотні людей свій ратунон на-
віть у застарілих випадках. 1-7

ПІВТОРА мурга
городу, сад 106
дерев, мурований
лім, господарські бу-
динки, 20 минут за
трамваєм — 3500 до-
ларів. — Ігназ, вул.
Куркова ч. 24. 304

ПРИЙМУ на ме-
шкання 3-ох у-
чеників (-ниць). —
Згодошення: вул.
Потоцького ч. 62. —
Микитин. 150

Свій до свого! Одинока лучба зі світом!
Український Торговельний Дім
ДОРЖОВЕЦЬ І ЗАТЕЙ
Львів, Чарнецького ч. 3, телефон 6-74.

ПОРУЧАЄ

Радіо--апарати

для Всечеснішого Духовенства, ВП. Учительства, для Хв-
Кооператив, Читальні, Касинових Товариств і др.

Продаємо за готівку і на сплату до 1 року при одержанню 25% про-
дажної ціни в готівці. — Наші 1-8 лампові апарати виконані після
найновіших заграничних взірців. Ціна за комплект — (батерія акумуля-
акумулятор, голосник, пара слухавок, антена) почавши від 250 зол.

Крім цього поручаємо:

Жарівки до мешкань, бюр та церков зісвітляними хрестами в маріах та
асіжні арматури. — **Набиваємо** акумулятори. — **Направляємо**
і продаємо різні частини до Радіо-апаратів. — **Переводимо**
електричні інсталляції.

